

DYREKTYWA RADY 96/59/WE

z dnia 16 września 1996 r.

w sprawie unieszkodliwiania polichlorowanych bifenyli i polichlorowanych trifenyli (PCB/PCT)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 130s ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego²,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 189c Traktatu³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) dyrektywa Rady 76/403/EWG z dnia 6 kwietnia 1976 r., w sprawie unieszkodliwiania polichlorowanych difenyli i polichlorowanych trifenyli⁴ doprowadziła do zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w tej dziedzinie; okazało się, że przepisy te są niewystarczające; stan wiedzy technicznej osiągnął poziom pozwalający na poprawę warunków unieszkodliwiania PCB; dlatego wymieniona dyrektywa powinna zostać zastąpiona nową dyrektywą;
- 2) dyrektywa Rady 76/769/EWG z dnia 27 lipca 1976 r., w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych⁵ podkreśla potrzebę dokonywania okresowych analiz całości tego zagadnienia w celu stopniowego zbliżania się do wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania PCB i PCT;
- 3) bezpieczne unieszkodliwianie odpadów nie nadających się do przetworzenia lub ponownego użycia jest jednym z celów rezolucji Rady z dnia 7 maja 1990 r., w sprawie polityki w zakresie odpadów⁶, co potwierdził Piąty program działania w zakresie środowiska i trwałego rozwoju, którego koncepcja i ogólna strategia zostały

¹ Dz.U. nr C 319 z 12.12.1988, str. 57.

Dz.U. nr C 299 z 20.11.1991, str. 9.

² Dz.U. nr C 139 z 5.06.1989, str. 1.

³ Opinie Parlamentu Europejskiego z dnia 17 maja 1990 r. (Dz.U. nr C 149 z 18.06.1990, str. 150) oraz z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz.U. nr C 19 z 28.01.1991, str. 83). Wspólne stanowisko Rady z dnia 27 listopada 1995 r. (Dz.U. nr C 87 z 25.03.1996, str. 1) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 maja 1996 r. (Dz.U. nr C 166 z 10.06.1996, str. 76).

⁴ Dz.U. nr L 108 z 26.04.1976, str. 41.

⁵ Dz.U. nr L 262 z 27.09.1976, str. 201. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 94/60/WE (Dz.U. nr L 365 z 31.12.1994, str. 1).

⁶ Dz.U. nr C 122 z 18.05.1990, str. 2.

zatwierdzone przez Radę oraz przedstawiciele rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie w ich rezolucji z dnia 1 lutego 1993 r.⁷;

- 4) zgodnie z dyrektywą Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r., w sprawie odpadów⁸, muszą być podjęte właściwe środki w celu uniknięcia porzucania, wysypywania bądź niekontrolowanego unieszkodliwiania odpadów, jak również stosowania procesów lub metod, które mogą szkodzić środowisku;
- 5) w celu unieszkodliwiania PCB, z uwagi na zagrożenie, jakie stwarzają dla środowiska oraz zdrowia ludzkiego, niezbędne jest stosowanie ogólnych zobowiązań dotyczących kontrolowanego unieszkodliwiania PCB oraz dekontaminacji lub unieszkodliwiania urządzeń;
- 6) środki te powinny być podjęte jak najszybciej bez uszczerbku dla zobowiązań międzynarodowych Państw Członkowskich, w szczególności zobowiązań zawartych w decyzji 92/3⁹ PARCOM; PCB podlegające inwentaryzacji muszą zostać unieszkodliwione najpóźniej do końca 2010 r.;
- 7) unieszkodliwienie PCB stanowi przejściowy i tymczasowy problem, a niektóre Państwa Członkowskie, które nie posiadają możliwości w zakresie unieszkodliwiania PCB, stają wobec problemu siły wyższej; zasadę zbliżenia należy interpretować w sposób elastyczny, aby urzeczywistnić ideę solidarności europejskiej w tej dziedzinie; ponadto, na obszarze Wspólnoty należy rozmieścić instalacje przeznaczone do unieszkodliwiania, dekontaminacji oraz magazynowania PCB;
- 8) dyrektywa Rady 75/439/EWG z dnia 16 czerwca 1975 r., w sprawie unieszkodliwiania olejów odpadowych¹⁰ ustala poziom 50 części na milion jako maksymalną granicę zawartości PCB lub PCT w olejach regenerowanych lub olejach używanych jako paliwo;
- 9) dyrektywa Rady 91/339/EWG z dnia 18 czerwca 1975 r., zmieniająca po raz jedenasty dyrektywę 76/769/EWG¹¹, wprowadza zakaz lub ograniczenie wprowadzania do obrotu niektórych substytutów PCB, dlatego należy je również całkowicie unieszkodliwiać;
- 10) w celu umożliwienia dostosowania zdolności w zakresie unieszkodliwiania do potrzeb, niezbędne jest określenie ilości istniejących PCB; dlatego konieczne jest oznakowanie urządzeń zawierających PCB oraz dokonanie inwentaryzacji tych urządzeń; inwentaryzacje takie muszą być regularnie aktualizowane;
- 11) mając na uwadze koszty oraz trudności natury technicznej związane z inwentaryzacją urządzeń w niewielkim stopniu skażonych PCB, należy stosować inwentaryzację uproszczoną; ponadto, należy zapewnić, aby urządzenie w niewielkim stopniu skażone PCB zostało unieszkodliwione pod koniec jego okresu użytkowania, mając na uwadze niewielkie zagrożenia, jakie stanowi dla środowiska;

⁷ Dz.U. nr C 138 z 17.05.1993, str. 1.

⁸ Dz.U. nr L 194 z 25.07.1975, str. 39. Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 94/3/WE (Dz.U. nr L 5 z 7.01.1994, str. 15).

⁹ Spotkanie na szczeblu ministerialnym Komisji z Oslo i Paryża w dniach 21-22 września 1992 r.

¹⁰ Dz.U. nr L 194 z 25.07.1975, str. 23. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 91/692/EWG (Dz.U. nr L 377 z 31.12.1991, str. 48).

¹¹ Dz.U. nr L 186 z 12.07.1991, str. 64.

- 12) wprowadzanie do obrotu PCB jest zabronione, zaś oddzielanie PCB od innych substancji w celu ich ponownego użycia oraz napełnianie nimi transformatorów powinno być dlatego zabronione; jednakże, z uwagi na bezpieczeństwo, może być prowadzona konserwacja transformatorów w celu podtrzymania jakości dielektrycznej PCB w nich zawartych;
- 13) przedsiębiorstwa dokonujące unieszkodliwiania i/lub dekontaminacji z PCB muszą uzyskać pozwolenie;
- 14) warunki dekontaminacji urządzeń zawierających PCB muszą zostać określone, urządzenia powinny być specjalnie oznakowane;
- 15) niektóre zadania techniczne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny być realizowane przez Komisję, zgodnie z procedurą komitetu, określoną w art. 18 dyrektywy 75/442/EWG;
- 16) liczba zakładów unieszkodliwiających i dokonujących dekontaminacji z PCB jest niewielka, a ich możliwości ograniczone, więc unieszkodliwianie i/lub dekontaminacja z PCB objętych inwentaryzacją musi z tego powodu być właściwie zaplanowana; ponadto, należy sporządzić plany gromadzenia i późniejszego unieszkodliwiania urządzeń nieobjętych inwentaryzacją; plan tego rodzaju może, o ile zachodzi taka potrzeba, uwzględniać istniejące mechanizmy odnoszące się w sposób ogólny do odpadów, bez konieczności uwzględniania niewielkich, w praktyce nie dających się zidentyfikować ilości PCB,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Celem niniejszej dyrektywy jest zbliżenie ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących kontrolowanego unieszkodliwiania PCB, dekontaminacji lub unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB i/lub unieszkodliwiania zużytego PCB w celu ich całkowitego zlikwidowania, na podstawie przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „PCB” oznacza:
 - polichlorowane difenyle,
 - polichlorowane trifenyle,
 - monometylotetrachlorodifenylometan, monometylodichlorodifenylometan, monometylodibromodifenylometan,
 - dowolną mieszaninę zawierającą którąkolwiek z wyżej wymienionych substancji w całości powyżej 0,005% w masie;

- b) „urządzenie zawierające PCB” oznacza dowolne urządzenie, które zawiera lub zawierało PCB (np. transformatory, kondensatory, zbiorniki zawierające pozostałości) i które nie zostały poddane dekontaminacji. Rodzaj urządzenia, które może zawierać PCB zostaje uznany za urządzenie zawierające PCB, chyba że istnieje podstawa do przyjęcia przeciwnego założenia;
- c) „zużyte PCB” oznacza PCB będące odpadem w rozumieniu dyrektywy 75/442/EWG;
- d) „posiadacz” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest w posiadaniu PCB, zużytego PCB i/lub urządzenia zawierającego PCB;
- e) „dekontaminacja” oznacza wszelkie operacje umożliwiające ponowne użycie, recykling lub unieszkodliwienie w bezpiecznych warunkach urządzeń, przedmiotów, materiałów lub płynów skażonych PCB oraz mogące obejmować zastąpienie tzn. wszelkie operacje polegające na zastąpieniu PCB odpowiednimi cieczami nie zawierającymi PCB;
- f) „unieszkodliwienie” oznacza operacje D 8, D 9, D 10, D 12 (przeprowadzane wyłącznie w bezpiecznym, głębokim, podziemnym magazynie zbudowanym w suchej skale i tylko w stosunku do urządzeń zawierających PCB i zużyte PCB, które nie mogą być poddane dekontaminacji) oraz D 15, które zostały określone w załączniku II A dyrektywy 75/442/EWG.

Artykuł 3

Państwa Członkowskie podejmują, bez uszczerbku dla ich międzynarodowych zobowiązań, niezbędne środki do zapewnienia, że zużyte PCB zostały unieszkodliwione, a PCB i urządzenia zawierające PCB zostały jak najszybciej poddane dekontaminacji lub unieszkodliwieniu. Dekontaminacja i/lub unieszkodliwienie urządzeń oraz PCB w nich zawartych, które podlegają inwentaryzacji zgodnie z art. 4 ust. 1, ma być przeprowadzone najpóźniej do końca 2010 r.

Artykuł 4

1. W celu wykonania art. 3, Państwa Członkowskie zapewniają, aby inwentaryzacja obejmowała urządzenia o zawartości PCB powyżej 5 dm³ oraz przesyłają Komisji podsumowania tych inwentaryzacji przed upływem trzech lat od przyjęcia niniejszej dyrektywy. W przypadku kondensatorów, próg 5 dm³ uznaje się jako próg obejmujący wszystkie oddzielne elementy złożonego zespołu.

2. Urządzenia, w przypadku których zakłada się, że ciecze w nich występujące zawierają w masie od 0,05% do 0,005% PCB mogą być objęte inwentaryzacją z pominięciem danych wymaganych w ust. 3 tiret trzecie i czwarte oraz mogą zostać oznakowane „zawiera PCB < 0,05%”. Urządzenia te są poddane dekontaminacji lub unieszkodliwiane zgodnie z art. 9 ust. 2.

3. Inwentaryzacje obejmują:

- nazwiska i adresy posiadaczy,
- miejsce, w którym urządzenie się znajduje oraz jego opis,
- ilość PCB zawartego w urządzeniu,
- daty i rodzaje przeprowadzanych lub przewidzianych zastąpień lub oczyszczeń,
- daty zgłoszenia.

Jeżeli Państwo Członkowskie dokonało już podobnej inwentaryzacji, nowa nie jest wymagana. Inwentaryzacje są regularnie aktualizowane.

4. W celu wykonania ust. 1, Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki do zapewnienia, że posiadacze takich urządzeń powiadamiają właściwe organy o ilościach PCB, które posiadają oraz o wszelkich zmianach w tym względzie.

5. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki do zapewnienia, że wszelkie urządzenia podlegające inwentaryzacji na podstawie ust. 1 są oznakowane. Podobne oznakowanie musi znajdować się na drzwiach pomieszczeń, w których tego typu urządzenia są umieszczone.

6. Przedsiębiorstwa zajmujące się unieszkodliwianiem PCB prowadzą rejestry ilości, pochodzenia, charakteru oraz zawartości PCB w zużytych PCB, które zostały im dostarczone. Informacje te przedsiębiorstwa przekazują właściwym organom. Rejestry pozostają otwarte do wglądu dla władz lokalnych oraz społeczeństwa. Przedsiębiorstwa wydają posiadaczom dostarczającym zużyte PCB potwierdzenie odbioru określające ich ilość oraz charakter.

7. Państwa Członkowskie zapewnią, że właściwe organy sprawują kontrolę nad ilościami PCB, o których zostają powiadomione.

Artykuł 5

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 dyrektywy 75/442/EWG Państwa Członkowskie wprowadzają zakaz oddzielania PCB od innych substancji w celu ponownego użycia PCB.

2. Państwa Członkowskie wprowadzają zakaz dolewania PCB w transformatorach.

3. Do momentu ich dekontaminacji, wycofania z użycia i/lub unieszkodliwienia zgodnie z niniejszą dyrektywą, konserwacja transformatorów zawierających PCB może być kontynuowana wyłącznie wtedy, gdy celem jej jest zapewnienie, aby PCB w nich zawarte spełniały normy techniczne lub wymogi dotyczące poziomu jakości dielektrycznej oraz pod warunkiem, że transformatory są w dobrym stanie i nie przeciekają.

Artykuł 6

1 Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki do zapewnienia, że zużyte PCB oraz urządzenia zawierające PCB i podlegające inwentaryzacji zgodnie z art. 4 ust. 1, są przekazywane jak najszybciej przedsiębiorstwom, którym wydawane są pozwolenia zgodnie z art. 8.

2. Przed pobraniem PCB, zużytego PCB i/lub urządzeń zawierających PCB przez przedsiębiorstwa, którym wydano pozwolenia, podejmowane są wszelkie środki ostrożności niezbędne dla uniknięcia zagrożenia pożarowego. W tym celu należy je przechowywać z dala od wszelkich produktów łatwopalnych.

3. W przypadkach możliwych do wykonania, urządzenia zawierające PCB, które nie podlegają inwentaryzacji zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 i które stanowią część innego urządzenia zostają wymontowane i złożone oddzielnie w przypadku, gdy to urządzenie jest wycofane z użycia, poddane recyklingowi lub unieszkodliwione.

Artykuł 7

Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki zakazujące spalania PCB i/lub zużytych na statkach PCB.

Artykuł 8

1 Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki do zapewnienia, że wszystkie przedsiębiorstwa zajmujące się dekontaminacją i/lub unieszkodliwianiem PCB, zużytych PCB i/lub urządzeń zawierających PCB uzyskały pozwolenia zgodnie z art. 9 dyrektywy 75/442/EWG.

2. W przypadku zastosowania spalania jako metody unieszkodliwiania, stosuje się dyrektywę Rady 94/67/WE z dnia 16 grudnia 1994 r., w sprawie spalania odpadów niebezpiecznych¹². Inne metody unieszkodliwiania PCB, zużytych PCB i/lub urządzeń zawierających PCB mogą zostać przyjęte, pod warunkiem, że spełniają normy bezpieczeństwa z zakresu ochrony środowiska, takie jak w przypadku spalania oraz że spełniają wymogi techniczne, które są najlepszymi dostępnymi technikami.

3 Państwa Członkowskie, gdy jest to właściwe, i z uwzględnieniem treści art. 4 ust. 3 lit. a) (ii) rozporządzenia (EWG) nr 259/93/EWG¹³ oraz art. 5 ust. 1 dyrektywy 75/442/EWG, podejmują indywidualnie lub wspólnie niezbędne środki dla opracowania instalacji do unieszkodliwiania, dekontaminacji i bezpiecznego magazynowania PCB, zużytych PCB i/lub urządzeń zawierających PCB.

Artykuł 9

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki do zapewnienia, że transformatory zawierające w masie powyżej 0,05% PCB są poddawane dekontaminacji przy zachowaniu następujących warunków:

- a) celem dekontaminacji musi być zmniejszenie poziomu PCB do mniej niż 0,05% w masie oraz, o ile to możliwe, do nie więcej niż 0,005% w masie;
- b) zastąpienie cieczy nie zawierającej PCB musi wiązać się ze znacznie mniejszym poziomem ryzyka;

¹² Dz.U. nr L 365 z 31.12.1994, str. 34.

¹³ Dz.U. nr L 30 z 6.02.1993, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione decyzją Komisji 94/721/WE (Dz.U. nr L 288 z 9.11.1994, str. 36).

- c) zastąpienie cieczy nie może stanowić przeszkody dla unieszkodliwiania PCB;
- d) oznakowanie transformatora po jego dekontaminacji musi zostać zastąpione oznakowaniem określonym w Załączniku do niniejszej dyrektywy.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 3, Państwa Członkowskie zapewnią, że transformatory, w których cieczy zawierają w masie od 0,05 do 0,005% PCB są albo poddawane dekontaminacji przy zachowaniu warunków określonych w ust. 1 lit. b) - d) albo unieszkodliwiane pod koniec ich okresu użytkowania.

Artykuł 10

Komisja, stanowiąc zgodnie z procedurą, określoną w art. 18 dyrektywy 75/442/EWG:

- a) określa metody referencyjne pomiaru w celu ustalenia zawartości PCB w skażonych materiałach. Za ważne uznaje się pomiary dokonane przed określeniem metod referencyjnych;
- b) może określić normy techniczne dla pozostałych metod unieszkodliwiania PCB, określonych w art. 8 ust. 2 zdanie drugie;
- c) udostępnia wykaz nazw produkcyjnych kondensatorów, oporników oraz cewek indukcyjnych zawierających PCB;
- d) o ile zachodzi taka potrzeba, określa, wyłącznie do celów art. 9 ust. 1 lit. b) i c) inne, mniej niebezpieczne substytuty PCB.

Artykuł 11

1. Państwa Członkowskie, przed upływem trzech lat od przyjęcia niniejszej dyrektywy, sporządzają:

- plany dekontaminacji i/lub unieszkodliwiania urządzeń objętych inwentaryzacją oraz zawartych w nich PCB;
- projekty gromadzenia i późniejszego unieszkodliwiania urządzeń niepodlegających inwentaryzacji zgodnie z art. 4 ust. 1, określone w art. 6 ust. 3.

2. Państwa Członkowskie niezwłocznie przekazują te plany i projekty Komisji.

Artykuł 12

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed upływem 18 miesięcy od dnia jej przyjęcia, i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

3. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą. Komisja poinformuje o tym pozostałe Państwa Członkowskie.

Artykuł 13

1. Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia a dyrektywa 76/403/EWG w tym dniu traci moc.

2. Z mocą od dnia, określonego w ust. 1:

- a) odniesienie w art. 10 ust. 1 dyrektywy 87/101/EWG¹⁴ do „PCB i PCT w rozumieniu dyrektywy 76/403/EWG” uznaje się za odniesienie do PCB w rozumieniu niniejszej dyrektywy;
- b) odniesienie w art. 10 ust. 2 dyrektywy 87/101/EWG do dyrektywy 76/403/EWG uznaje się za odniesienie do niniejszej dyrektywy;
- c) odniesienie w art. 2 lit. j) rozporządzenia (EWG) nr 259/93 do art. 6 dyrektywy 76/403/EWG uznaje się za odniesienie do art. 8 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 września 1996 r.

W imieniu Komisji

I. YATES

Przewodniczący

¹⁴ Dz.U. nr L 42 z 12.02 1987, str. 43.

ZAŁĄCZNIK

Oznakowanie urządzeń poddanych dekontaminacji z PCB

Każdy element urządzenia poddanego dekontaminacji musi być wyraźnie oznakowany nieścieralnym i wytłoczonym lub wygrawerowanym znakiem, który musi zawierać następujące informacje podane w języku państwa, w którym urządzenia te są użytkowane:

URZĄDZENIE PODDANE DEKONTAMINACJI Z PCB

Ciecz zawierająca PCB została zastąpiona

- (nazwa substytutu)
- w dniu..... (data)
- przez..... (przedsiębiorstwo).

Stężenie PCB w

- cieczy usuniętej.....% w masie
- nowej cieczy.....% w masie.